

Tekenles Tips voor docenten.

Waarnemen

Waarnemen is moeilijker dan je denkt. We gebruiken onze ervaringen en beelden uit het verleden op dat wat we waarnemen in het nu. Daardoor tekenen je soms niet wat ze ziet, maar wat weet.

Het uitstel van oordeel en interpretatie zou daarom ook gestimuleerd moeten worden. Op deze manier blijven leerlingen zo lang mogelijk waarnemingen te vertalen naar het platte vlak. Leerlingen in deze leeftijdscategorie (10-14 jaar) willen graag alles zo perfect mogelijk tekenen, en als het beeld niet voldoet aan een realistische weergave dan kunnen ze een gevoel van mislukking ervaren. Stimuleer de leerlingen om verschillende versie te maken zo vormt zich een steeds completer beeld. Eventuele hulpvragen staan onder het kopje 'begeleiding'.

Praktische Tips / Materiaalkeuze

Als je begint met het tekenen (naar waarneming) moet je allerlei keuzes maken. Hieronder een opsomming van aspecten waaraan je kan denken.

Papier

Je werkt meestal op papier, een materiaal dat vaak voor handen is. Kies je voor dikker 160 grams papier of kopieerpapier? Dikker papier ziet er vaak mooier uit, als je goed kijkt zie je de papiervezels in het papier. Kopieerpapier is glad en dun en drukt een beetje door als je te hard op het papier drukt met je potlood. Met beide kan je werken, maar je papierkeuze zal het resultaat beïnvloeden. Als je werkt met natte materialen is dikker papier aan te bevelen. Je kan natuurlijk ook op karton werken.

Het tekenmateriaal

Er zijn verschillende potloden. Op potloden staan codes die de hardheid aangeven. Een HB heeft een 'gemiddelde' hardheid en een 2B is bijvoorbeeld zachter dan en H potlood. Voor het tekenen gebruiken we graag wat zachtere potloden, 2B of 4B potloden. Tip: slijp de punten van

Tekenles Tips voor docenten.

de potloden voor dat je begint! Met gum kan je dingen weghalen, maar ook opzettelijk uitwrijven.

Je kan ook met kleurpotloden werken. Zo heb je kleurpotloden die onder invloed van water kunnen vloeien (aquarel potloden). Of pastelkrijt, voor als je zachte vlakken/ vlekken wil tekenen. Maar ook Fineliners en balpennen kunnen voor de tekening worden gebruikt. Van Leeuwenhoek werkte trouwens vaak met krijt. Vergelijkbaar met een zacht potlood.

Een goede werkplek

Tekenen doe je met je hele lichaam, dus je moet goed zitten, de stoel moet niet te hoog of te laag zijn zodat je goed aan de tafel kunt werken. Je kan de tafel eventueel nog een stukje kantelen. Daarnaast is het van belang dat er een zekere mate van rust in de ruimte is. Zodat iedereen zich goed kan concentreren.

Microscopisch Tekenen

Het tekenen van een beeld door de microscoop gaat vooral om schaal en vergroting. Het is daarom goed te tekenen met je hele arm, dus groot tekenen. Leerlingen kunnen de neiging hebben juist heel klein tekenen. In het leerboekje moeten ze dus hele pagina's hebben om op te tekenen.

Als je door een microscoop kijkt zie je vaak maar een klein deel van het onderwerp. Of je ziet maar een deel van het onderwerp scherp.

Je ziet vaak structuren met herhalende elementen. Zoals de in les 2 gebruikte cellen van uien. Hoe kan je die het best weergeven? Een klein stukje ervan gedetailleerd en de rest schematisch?

Begeleiding

Om leerlingen zo lang mogelijk te stimuleren om te blijven waarnemen, kan je als begeleider ondersteunende vragen stellen. Zoals bijvoorbeeld:

Hoe ziet het geheel eruit? Of zie maar een klein deel van het totale beeld?

Tekenles Tips voor docenten.

Is het beeld opgedeeld in vlakken? Of verschillende onderdelen?

Welke vormen zie je? Ronde vormen? Hoekige vormen? Harde of zachte? Herhaalt een bepaalde vorm zich (ritme)?

Zie je kleuren? Lopen de kleuren in elkaar over? Of zijn ze gescheiden van elkaar? Zie je lichte en/ of donkerde kleuren?

Zie je lijnen? Zijn de lijnen recht, gebogen, korrelig,

Zie je punten of stippen? Grote of kleine?

Zie een structuur? Of een patroon? Soms hebben dingen ook een huid.

Laat de leerlingen verschillende versies maken waarbij ze zich concentreren op steeds een ander onderdeel.